

Stalins plads i den russiske historieskrivning

Stalins plads i den russiske historieskrivning

Beskrivelse

"Vi kan med fuldstændighed sikkerhed sige på denne historiske dag, at Tysklands komplette nederlag er indtruffet. Det er vores folks store sejr over den tyske imperialisme". Sådan lød det fra Stalin d. 9. maj 1945. Det var den sovjetiske eneherskers 'finest hour', men forud var gået en ekstremt blodig krig og før det adskillige år med omfattende udrensninger i form af massehenrettelser og deportationer til fangelejre i Sibirien. Stalins navn er identisk med krig og undertrykkelse. I hvert fald i den vestlige historieskrivning. Men hvordan mindes Stalin 70 år efter sin død i den russiske historieskrivning? Hvordan har russerne bearbejdet stalinismen? Og har præsident Putin en rem af Stalins hud?

Det er nogle af spørgsmålene i denne uges Kampen om historien, hvor Adam Holm taler med historielektor Erik Kulavig, der har beskæftiget sig indgående med Sovjetunionens historie og Stalin
Spilletid: 56 minutter.

Pædagogisk note

Podcasten har fokus på Josef Stalin og hans position i den kollektive erindring i Rusland. I programmet udfoldes Stalins forbrydelser og de mulige motiver og mål, der lå bag periodens udrensninger og massedrab, bliver behandlet. Denne del af podcasten kan bruges til at undersøge forholdet mellem aktør og struktur: Skyldes massedrabene Stalins person eller den kommunistiske ideologi og det system og mentalitet, der blev opbygget under revolutionen og borgerkrigen? Et andet aspekt i podcasten er, hvordan russerne husker og fremstiller Stalin i dag, særligt under Vladimir Putin. Her fremhæves det som en pointe, at stalinismen og Stalins forbrydelser fylder mindre i den nutidige russiske kollektive erindring, fordi det ikke passer ind i Putins erindringspolitik. I programmet diskuteres det endvidere, om autoritære tendenser præger den russiske historie, og der bliver trukket tråde fra Stalin og til i dag. Podcasten henvender sig mest til fagligt stærke elever på ungdomsuddannelserne. Der er udarbejdet kapitelsæt med spørgsmål til programmet.

Kapiteloversigt og kapitelindhold

Kapitelsæt: KP/CFU

01:	Introduktion til historikeren Erik Kulavig	00:01:20
02:	Synet på Josef Stalin i Rusland
Hvordan erindrer russerne Stalin?
Hvad præger historieskrivningen om Rusland?
Hvordan fremstilles Stalin i Rusland i dag, og hvorfor?
Hvordan ønsker Putin at fremstille og bruge historien om Stalin?	00:05:35
03:	Diktatoren Josef Stalin
Hvad var årsagerne til, at Stalin blev leder i sovjetsystemet?
Hvad har formet Stalins verdenssyn?
Hvilke årsager er der til Stalins regimes forbrydelser og masse mord?
Hvordan har Stalin påvirket den sovjetiske ideologi?
Hvilke politiske overvejelser og mål lå bag Stalins voldspolitik med deportationer, udrensninger og drab?
Hvilken rolle spillede Stalin og hans system i krigen mod Tyskland?	00:21:53
04:	Putin og Stalin
Hvordan ser man på Stalin i dag i Rusland?
Hvilke forskelle og ligheder er der mellem Putin og Stalin?
Hvad mener Erik Kulavig kendetegner de "lange linjer" i russisk historie?
Hvad fortæller forbuddet af den russiske menneskerettighedsorganisation Memorial om Ruslands forhold til stalinismen?	00:45:59